

αὶ δὲ ἐξακολουθοῦσι συνεχῶς, καθὼς πολλὰ ὄργανα ὀργάνων διὰ τῆς ὑπνολαλίας ἀλλ' εὐρίσκει αὐτοὺς ἐνεργοῦσιν ἀκαταπαύστως, ἀλλὰ δὲ μόνον πρὸς καιρόν.

Μὴ θαυμάσῃς λοιπὸν ἂν καὶ πλείεσται νόσοι προέρχονται ἀπὸ τῆς καρδίας, ἢ τῶν πνευμόνων· διότι ἐκ πάντων τῶν ὀργάνων αὐτὰ ἀδιακόπως ἐργάζονται ἀπὸ τῆς γενέσεως αὐτῆς μέχρι τοῦ θανάτου.

Πῶς τὰ αὐλότερα, οὕτως εἰπεῖν, τῶν ὀργάνων, οἷον ἡ διάνοια, καταπονοῦνται ταχύτερον καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἔχουσι ἀνάγκην ἀναπαύσεως; Πῶς δὲ ὁ νοῦς, τὸν ὁποῖον θεωροῦμεν ὡς ἀίδιον, δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ καὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἐπὶ συνεχεῖς;

Ἐν γένει ἅμα κατενεχθώμεν εἰς ὕπνον ἢ βούλησις ἀρνεῖται, ἅπαντες οἱ μῦς ἡμῶν πάλλουσι, καθὼς πρὸ τῆς λειποθυμίας καὶ τοῦ θανάτου, μετὰ τῶν ὁποίων συγγενεῖς τοσοῦτον ὁ ὕπνος! Ἐκτοτε δὲ κάμπτονται βαθμηδὸν καὶ διὰ τοῦτο ἀπολύομεν ὅτι, ἔτυχε νὰ κρατῶμεν εἰς τὰς χεῖρας. Μετὰ ταῦτα αὐξάνει μὲν ἡ διαφόρησις, τελειοῦται δὲ διὰ τῆς θερμότητος καὶ τῆς ἀκίνησις ἢ πέψις, καὶ πλεονάζει ἡ ἀναμυζητικὴ δύναμις· ὅθεν τότε μάλιστα τὰ μιάσματα εἰσχωροῦσιν εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ σώματος, καὶ διὰ τοῦτο κινδυνεύομεν προφανῶς κοιμώμενοι εἰς ἐλώδεις τόπους.

Πολλὰ μετὰ πόρρα φαίνονται ὀνειρευόμενα, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ὀνειρεύεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν πρώτων ἐπὶ τῶν τῆς ἡλικίας του. Τινὲς ὁμιλοῦσι κατ' ὕπνον περὶ πάντων τῶν κατ' ἑαυτοῦς· ὅθεν ἐρωτῶν αὐτοὺς δύναται τις νὰ μάθῃ τότε ὅ, τι διαβουλεύονται καὶ φυλάττουσιν ὡς ἀπόρρητον. Γνωρίζομεν δικηγόρον ἐν ταῦθα εὐφύεσταιον καὶ φαντασίας πλήρη, ὅστις ἔχει τοῦτο τῆς ὑπνολαλίας τὸ παράδοξον πλεονέκτημα· ἄλλοι δὲ ὀνειρεύονται ὅτι ἄλλος τις ψυθιρίζει εἰς τὰ ὤτα των.

Ἡ δὲ ὄνειρα δὲ ἐννοούμεν οὐχὶ τὰς φαντασιώδεις εἰκόνας, τὰς ὁποίας ἐνίοτε βλέπομεν, ἀποθησαύρισμα ἀντιλήψεων τῆς δράσεως καὶ ἄλλων αἰσθητηρίων, οἷον νεφέλας, καὶ ἀποστίλθοντα, ἢ καὶ ζοφερά στίγματα, χρωματισμένα· ἴσημιζα, καὶ βροντὰς καὶ ἐδώδιμα καὶ ποτὰ διάφορα κτλ. ἀλλὰ σειρὰν τακτικὴν λόγων καὶ πράξεων, ὡς δρᾶμα περιστατικὸν ἐνός, ἢ δύο, ἢ καὶ πλειοτέρων ἀνθρώπων. Ἡ φαντασία παρασκευάζει συνήθειαν τῇ σκηνογραφίᾳ τῶν τοιούτων φαινομένων ἢ δὲ μνήμη προσφέρει τὴν ἀκατέρχαστον ὕλην. Τότε δὲν ἔχομεν τὴν συνείδησιν τῆς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς σχέσεως· καὶ ὁμοῦ αἰσθόμεθα, ἢ διελιδώμεν, καὶ δυσφοροῦμεν, ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως κατὰ τὰς περιπτώσεις διατιθέμεθα. Ὁ νοῦς δὲ ἐξάπτεται τοσοῦτον ὥστε πολλοὶ συνθέτουν τὰ ἀριστα τῶν πονημάτων ὀνειρευόμενοι· οὗτος ὁ Cardan συνέταξεν ἓν ἐκ τῶν συγγραμμάτων του τὸ Κοινδιλιάκον εὐρίσκειν ἐπιχειρηματικὸν ἔωθεν τὸ ἐργόνητον· ὁ Βολταίρος ὠνειρεύθη ποτὲ μίαν ἐκ τῶν ὧδων τῆς Ἑβραϊκάδος ὅπως διάφορον παρ' ὅ, τι ἦτο ἡ δὴ· ὁ Kruger ὁμολογεῖ ὅτι βοηθούμενος ἐκ τῶν ὀνείρων ἔλυσε μαθηματικῶς προβλήματα, καθὼς καὶ ὁ Maignan καὶ ἄλλοι.

Ἐπειδὴ καὶ τὰ ζῶα φαίνονται σπώμενα, ἢ ἐκτελοῦν τὰ τινὰς κινήσεις, ὅταν ὀνειρεύονται, ὅθεν ἰχνηλατοῦσι καὶ ὕλακτοῦσι, συμπεραίνομεν ὅτι ἡ βούλησις ἐνεργεῖ ἐπὶ τῶν μυῶν· μέχρι τινός, καθὼς ἐπὶ τῶν φωνητικῶν,

Πολλάκις ἀρτυροσθέντος τοῦ ἀνθρώπου διακρίνεται ἡ σειρὰ τοῦ ὀνείρου· ἐπειτα δὲ ἀποκοιμηθέντος πάλιν ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνέχεια αὐτοῦ ὡς διακριτὰς παράστασις.

Γὰρ δεῖρα συμφωνοῦσι πρὸς τοὺς συνήθεις ἡμερολογισμοὺς, τὰς κινήσεις, τὰς ἀσχολίας, τὸν χαρακτήρα τὰ πάθη καὶ τὰς ἐπιθυμίας (1), προστίθεται δὲ καὶ τὴν ἐκτάστασιν αὐτὴν τοῦ σώματος· ὅθεν πολλάκις εἰς αὐτῶν πορίζομεθα οὐχὶ μόνον προφητείας, ἀλλὰ καὶ παρανέσεις.

Ἡ φαντασία τοῦ Σωκράτους ἦτο προεβεβλημένη ἐκ τῶν περιστάσεων τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, ἡ γινώσκουσα ὁ σοφὸς τὴν ἀστασίαν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν δύναμιν τῆς συκοφαντίας· ἐπειτα ἀνεβόλει κατὰ τύχην καὶ τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ· ὅθεν πρὸς εἰς τὸν θάνατόν του, διότι θεότης τὸν ἀνῆγγαίην ἐσῶν.

Ἡμαῖ κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρέθωλον ἴκοιο

Οὕτω καὶ ἡ Καλπουρνια ἔως πρὸς τὸν θάνατον τοῦ Καίσαρος, διότι ἐραντίζετο συνεχῶς τὴν χθρὰν τοῦ ἀνδρός της, ἐγνώριζε πόσον ἦτο ἰέκνης ἀκατάπληκτος ὁ ἀκαδημαϊκὸς Βροῦτος, πόσον δὲ ἐνερὸς καὶ ἐπίμονος ὁ στυγνὸς καὶ φαρμακερὸς Κάσιος...

Ὁ Καλιγούλας, ὁ καὶ τύραννος παράφορος, ὁμοῦ νοῦν καὶ ἐκρίνευ ἀριστα τὴν ἀρχὴν τῶν ὀνείρων· ὅθεν ἐφόνειυεν ἀδυσωπήτως πάντας, ὅσοι ὠνεῖν ἔμελλαν ὅτι τὸν ἐδολορόνησαν.

Ἡ ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ὄνειρα περιστρέφονται ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἰς πράγματα, τῶν δεξιῶν στεροῦμεθα καὶ εἰς τὰ πιθανὰ μᾶλλον, ἢ τὰ βίβλια.

Τὰ ἀξιοσημειώμενα καὶ σπουδαῖα συμβαίνουσι μετὰ τὴν πέψιν διὰ τοῦτο ἐνεγχοῦνται ὑπὸ τῆς νηστείας τῶν ἐρεθιστικῶν ποτῶν, ὅθεν τοῦτέ καὶ τοῦ καφῆ.

Ὁ ἐνυπνιασμός μάλιστα ἀποδεικνύει πόσον ἐξέστη ἡ ψυχὴ καὶ ὑπάρχει τῆς ὅλης ἀνεξάρτητος. Διὸ ἐν ᾧ τὰ αἰσθητήρια πάντα κοιμῶνται, τὰ δὲ διάφορα μέρη τοῦ σώματος ἀναπαύονται, αὐτὴ ἐξακολουθεῖ ἐνεργοῦσα σχεδὸν ὁμοῦς ὥς ὅτου τὸ σῶμα ἀναστῇ ἐκ τῶν κόπων ἐπαναλάβῃ τὴν μετ' αὐτοῦ κοινωνίαν καὶ συναναστροφὴν, ὥς κατ' αὐτὸν τὸν λόγον θεωροῦμεν τὰ ἐνύπνια φαίνονται ὡς παίγνια, ἢ διατριβαὶ τῆς ψυχῆς μεμονωμένης ἥδη καὶ ἐλευθέρως (Religio m. dici by sir T. Brown).

Cum prostrata Sopore
Urget membro quies et mens sine pondere iacet
(Petr.)

(1) Ἐοικε καὶ ἐν τοῖς ὕπνοις εἰς τὸ βάθος τοῦ σώματος εἰσδύσα, καὶ τῶν ἐκτὸς ἀποχωρήσασα ὁσθητῶν τῆς κατὰ σῶμα διαθέσεως αἰσθάνεσθαι πάντων, ὧν ὀρέγεται, τούτων, ὡς ἡδὴ παρὰ λαμβάνειν φαντασίας κτλ. (Γαληνός.)